

Károkatona

Phalacrocorax carbo (Linnaeus, 1758)

Rokon fajok

- Kis kárókatona (*Phalacrocorax pygmaeus*)
- Üstökös kárókatona (*Phalacrocorax aristelis*)
- Alfajok:
 - atlanti törzsalak (*Ph. carbo carbo*)
 - kontinentális alfaj (*Ph. carbo sinensis*)
 - japán alfaj (*Ph. carbo haneadea*)
 - marokkói alfaj (*Ph. carbo maroccanus*)
 - kelet-afrikai (*Ph. carbo lucidus*)

© - lubomir hlasek
www.hlasek.com
Phalacrocorax pygmaeus 8089

hlasek
com
x carbo 11355

Leírás

- Testhossz: 45-90 centiméter
- Szárnyhossz: 33-36 centiméter
- Testtömeg: 1,5-4 kg

Szaporodás

- 3-4 évesen ivarérettek
- ismert 13 évesen még költő madár
- költés telepesen
- párbaállás március, tojásrakás április (a párok 10%-a kétszer költ), az elpusztult fészkeket pótolják!!!
- Telepesen fészkel vízparton, vagy vízben álló fákon, de ismert földön, nádtörmeléken épített fészektelep is.
- Fészket általában maga épít, de el is foglalhatja más fajok fészket

Szaporodás

- Naponta rakja a tojásokat
- 2-5 tojás/fészek
- a tojások kezdetben mézfehérek és simák, később foltosak és karcosak
- 6-7 centi hosszúak és 4-4,5 centi szélesek
- kotlás: 23-24 nap
- fészeklakó fiókák

Elterjedés

- Eurázsia, Észak-Amerika, Afrika, Grönland, Ausztrália
- Magyarországon mindenhol jelen volt, de a XX. század elején eltűnt a költő telepeken pusztítása miatt
- 1970-es évektől védelem
- kezdetben a vonuló, majd a fészkelő állomány növekedése

Költőterület

Költőterület-telelőterület

Telelőterület

A kárókatona

(*Phalacrocorax carbo*) elterjedése Európában

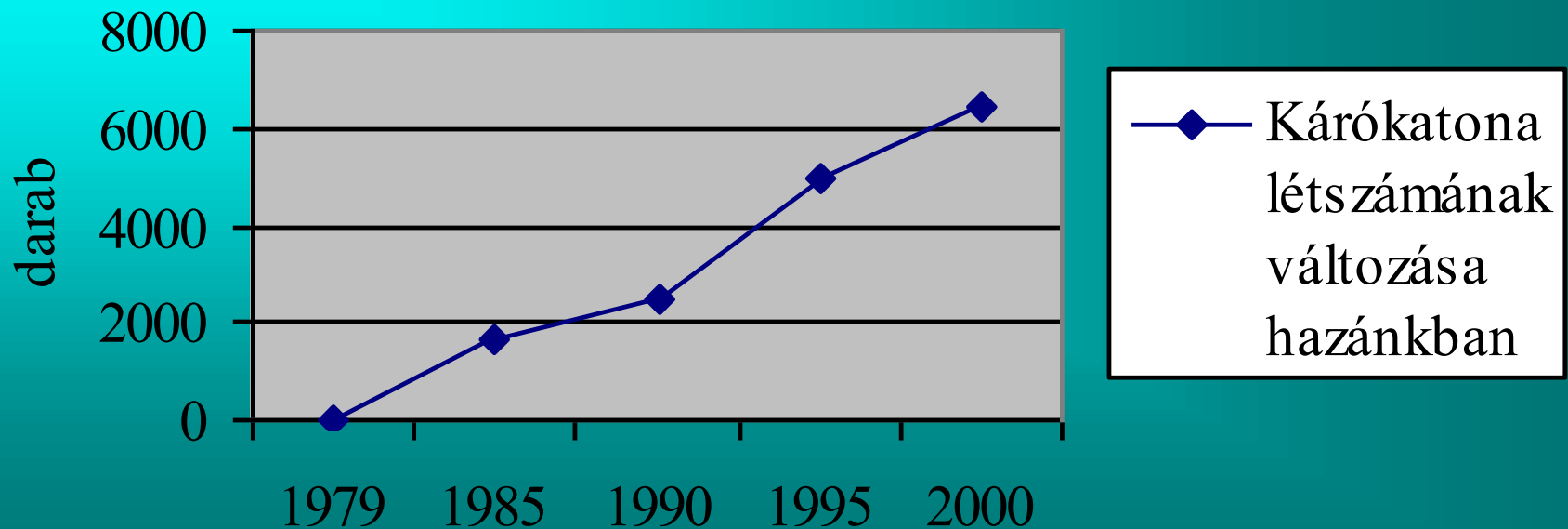
Állománynagyság alakulása

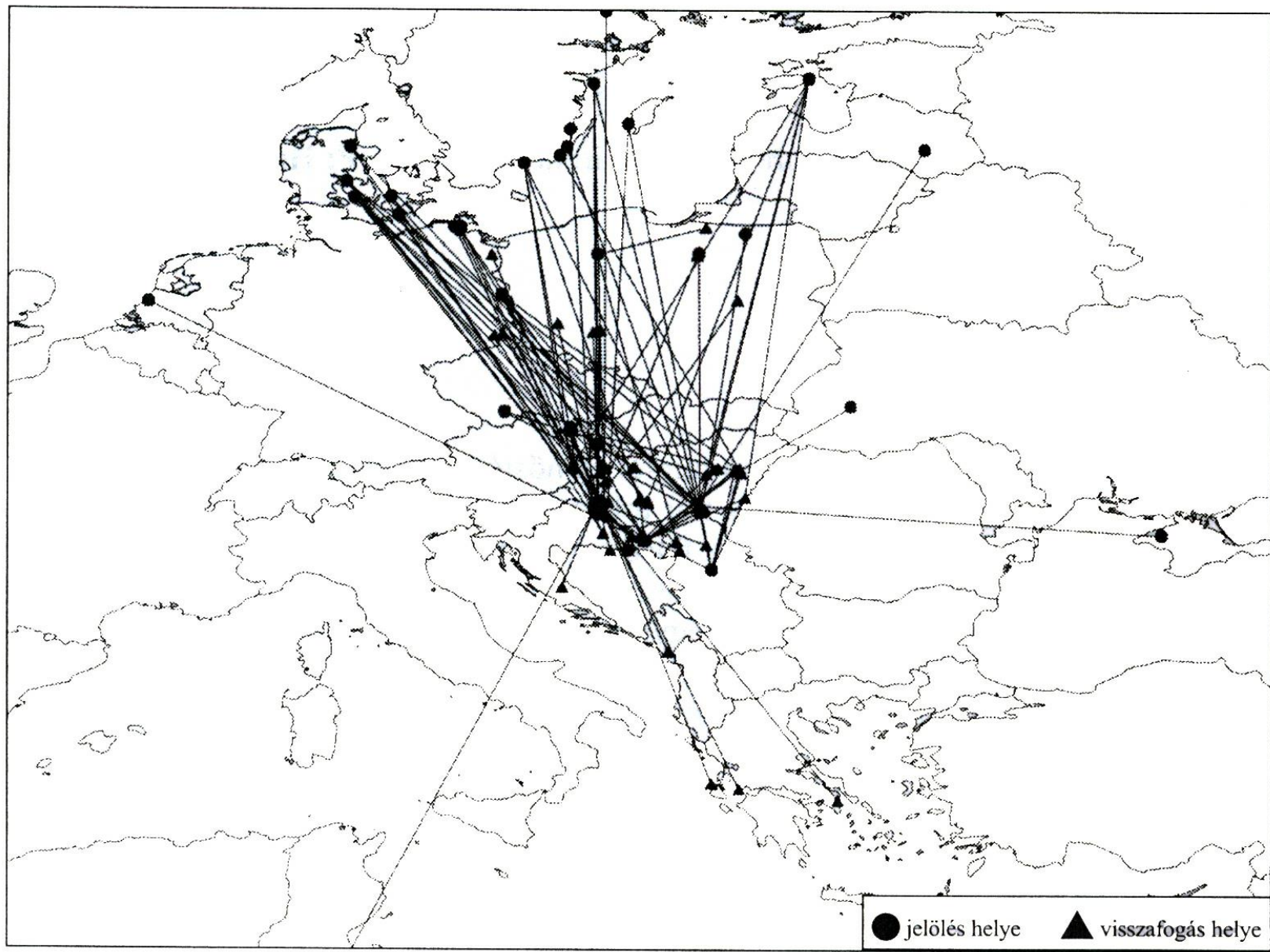
- észak- és közép-európai állományok alakulása:
 - 3000-5000 költőpár 1980-as évek eleje
 - 81 000 költőpár 1991-ben
 - 200 000 pld. Napjainkban
- Összeurópai létszám: 900.000 pld.!!!

Hazai állomány

- 1947 első megjelenés a trianoni Magyarországon (Kis-Balaton)

Kárókatona létszámának változása hazánkban

A kárókatona (*Phalacrocorax carbo*) Magyarországon átvezető vonulási útvonalai gyűrűzési adatok alapján

Táplálkozás

- Szinte csak halat fogyaszt!
- Akár 30-50 km is megtesz a táplálékért naponta
- 3-9 méter mélyre bukik
- minden termelt halfajt elfogyaszt
- a kedvenc táplálék mérete: 15-18 cm (50 cm-es hosszúság és 25 cm-es hátmagasság)
- 450-500 gramm halat fogyaszt (évi 120-180 kg hal)

Táplálkozás II

- Csoportosan vadászik (5-100 állat)
- Komoly sebzési hányad:
 - Természetes vizeken 500 gramm táplálékra 250-300 gramm sebzés
 - Halastavakon 500 gramm elfogyasztott halra 3-400 gramm sebzés (!!!!)

Hatása természetes vizeken

- A halak kifalása
- Tömeges sebzés
- Zavarás miatt elvándorlás
- A telelő állományok zavarása (téli időszak!!!)
- A telepítések ellehetetlenedése
- Nincs fenntartható hozam

Hatása halastavakon

- Közvetlen kár
- Termék szerkezetváltás
- Zavarás

- Növekvő mozgás, az etető helyek elkerülés
- A sérülések következtében elszaporodó betegségek

Védekezés

- Lokálisan csak halastavakon lehet
- Háló
- Riasztás (gázágyú, lőfegyver)
- Csak nemzeti parki engedéllyel!
(Riasztási terv)

Védekezés II.

- Helyi védekezés nem megoldás (gumilabda effektus)
- Kilövések nem jelentenek megoldást
- Európai összefogást igényel
- Védelmi státusz megváltoztatása
- A költő telepek gyérítése